

PROTISTERNA

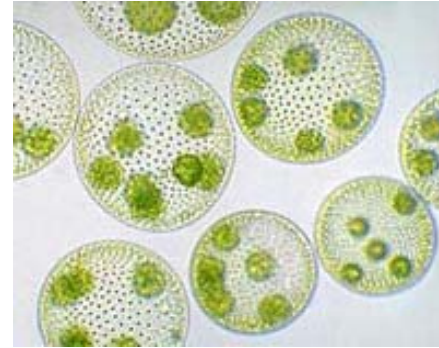
Biologi A på Netkurs

PROTISTER = ENKLA EUKARYOTER

- Utgör 10-12 riken vid sidan om växter, djur och svampar
- De flesta grupperna är encelliga, undantaget storalgerna
- De flesta är vattenlevande, undantaget ett fåtal arter som t.ex. grönalgen trädgröna
- De hänfördes tidigare till växt-, djur- eller svampriket, men bl.a. DNA-studier har avslöjat att de inte alls är nära släkt

GRÖNALGER

- Är klorofyllgröna och inkluderar stamfadern till alla växter
- Finns i grunda vatten som stora, fastsittande alger och i plankton som encelliga eller små cellkolonier
- Finns i havet, i sötvatten och på fuktiga jordar
- Autotrofer
- Vissa arter i Östersjön gynnas av vågskvalp och övergödning, och används som indikator på miljöstörningar

BRUNALGER

- Uteslutande storalger i marina miljöer
- En del arter kan bli mycket stora
- Ofta dominerande bland fastsittande storalger på klipp- och stenstränder vid havet, går djupare än grönalgerna
- Blåstången och andra brunalger är viktiga som livsmiljöer för mängder av djur – tångskogen är för havet det regnskogen är på land
- Vissa brunalger skördas i stor skala för livsmedelsindustrin

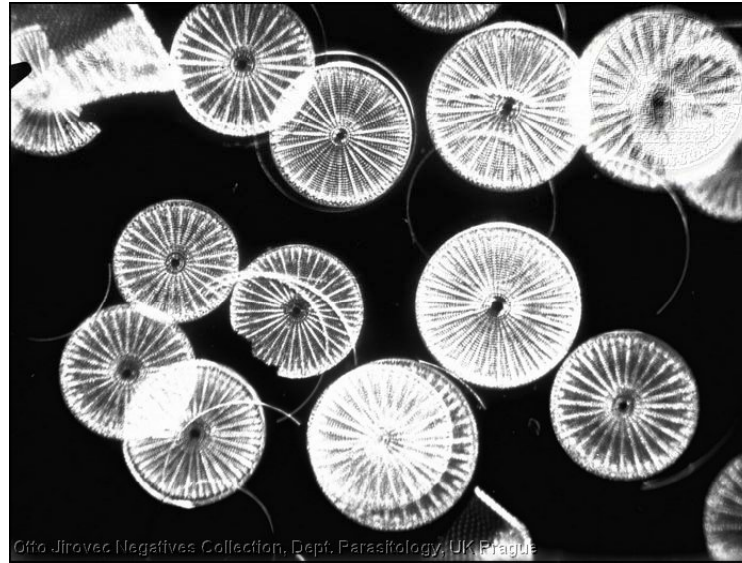

RÖDALGER

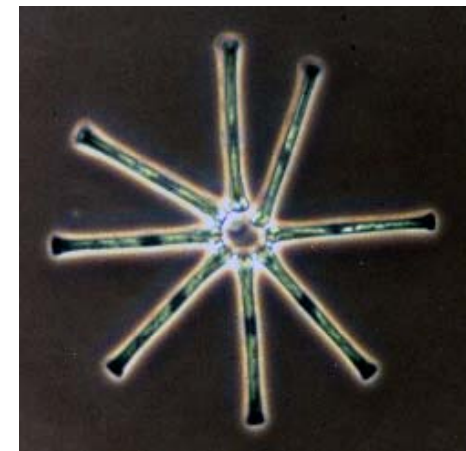
- Uteslutande marina storalger
- Inte lika storvuxna som brunalgerna, men klarar både djupare vatten och extrema miljöer som hällkar
- Är autotrofter, men använder helt andra färgämnen än klorofyll

KISELALGER

- Autotrofer, alltid encelliga
- Har skal av kisel, ser som olika formade och ornamenterade askar med lock
- Lagrar energi i form av olja
- Är ofta enormt vanliga i hav, sötvatten, vattenpussar och fuktiga jordar

PANSARFLAGELLATER

- Encelliga
- Kännetecknas av sitt karaktäristiskt formade skal med långa utskott och den stora flagellen i midjan
- I både hav och sötvatten
- En del är autotrofer, andra är heterotrofer

EUGLENOR

- Ögondjur
- Encelliga
- Inget skal, men stor flagell och dessutom ögonfläck
- Autotrofer
- Äter också som t.ex. Ciliaterna
- I havet och i sötvatten

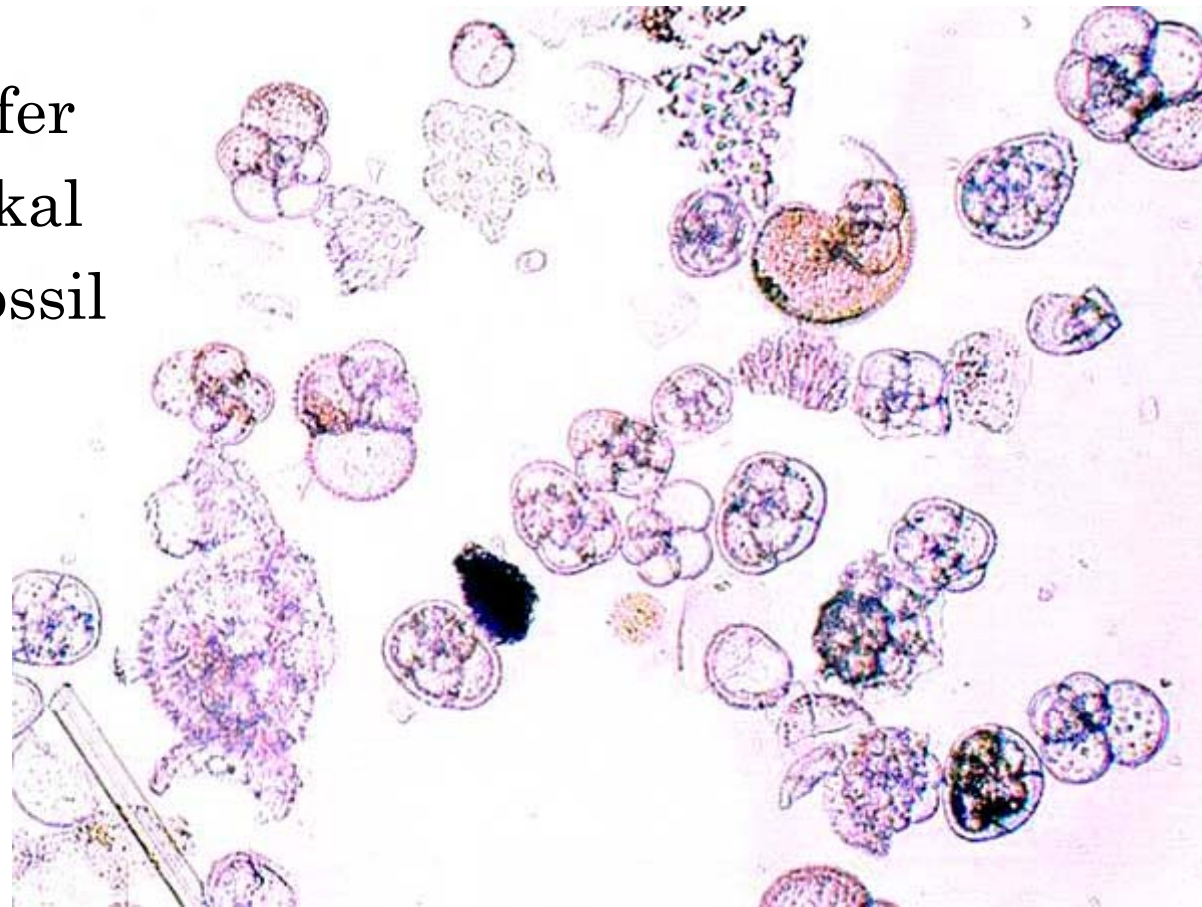
CILIATER

- Encelliga
- Heterotrofer
- Simmar med cilier, små flimmerhår, som täcker större delen av cellen (inga skal)
- Exempel är toffeldjuret
- Finns i näringsrika vatten – äter bakterier och diverse näringsfragment
- Används i den biologiska reningen i våra reningsverk

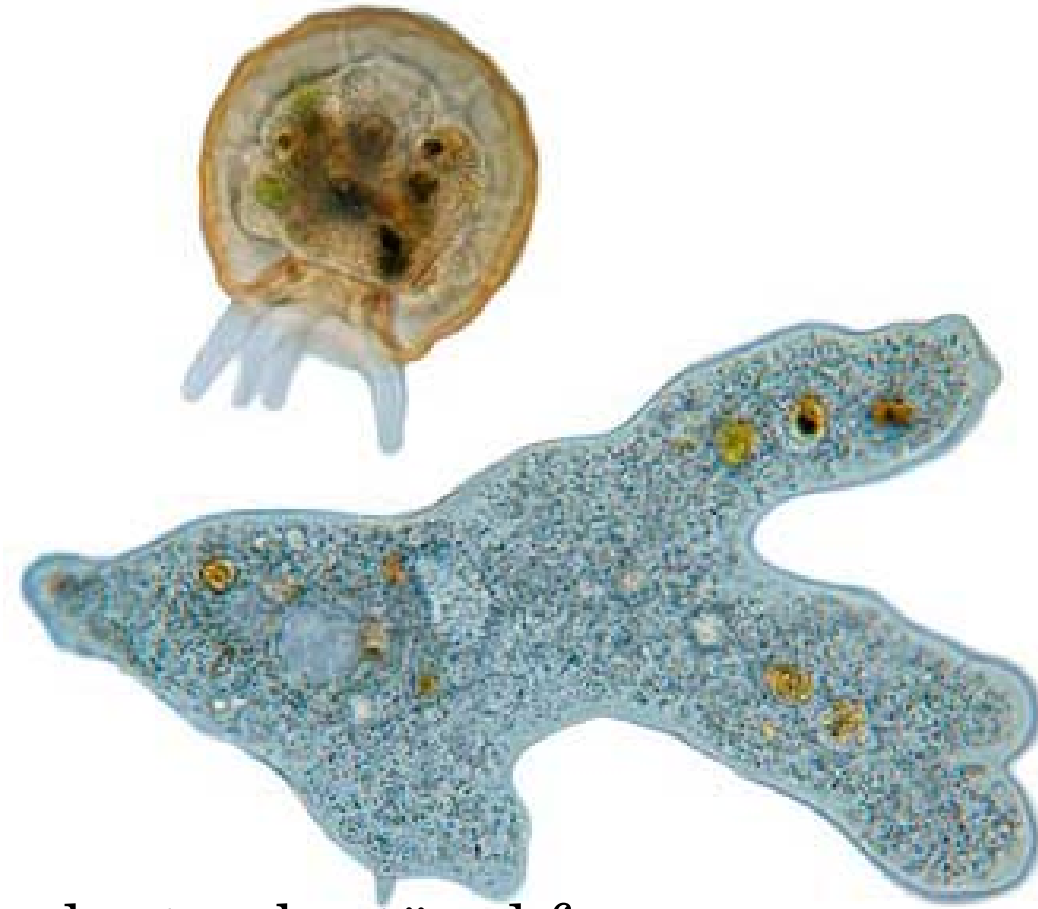

FORAMINIFERER

- Encelliga
- Heterotrofer
- Typiska skal
- Vanliga fossil
- Marina

AMÖBOR

- Encelliga
- Heterotrofer
- Utan cellvägg och utan bestämd form
- Finns i havet, sötvatten och i fuktiga jordar
- Vissa är parasiter, även på oss

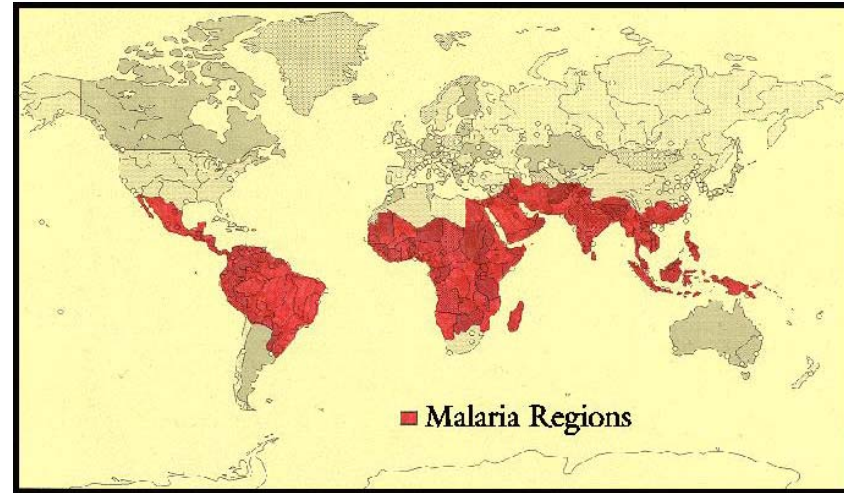
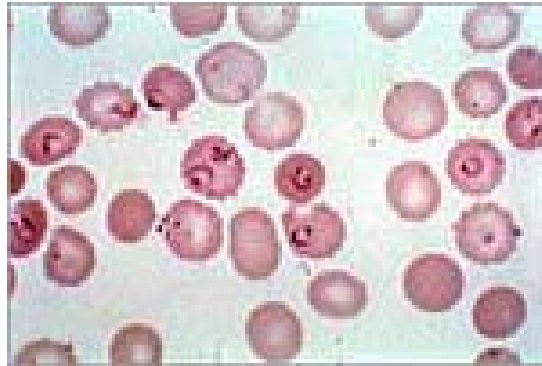
SLEMSVAMPAR

- Flercelliga, ibland jätteceller med många cellkärnor
- Fuktiga landmiljöer
- Kan både krypa omkring och stanna upp och bilda förökningssporer
- Ett exempel är trollsmör som är ganska vanlig i våra skogar

MALARIA

- Sjukdom som orsakas av en encellig enkel eukaryot av släktet Plasmodium – kallas ofta spordjur
- Har blodsugande myggor och människor som värdar
- I myggan sker den könliga förökningen och parasiten mognar i spottkörtlarna
- I människan angriper parasiten röda blodkroppar där den könlöst massförökar sig
- 300 miljoner människor smittas och 1,5-2,7 miljoner dör varje år av malaria

